

УДК 347.77.012.3

С. В. Гнилоскуренко, О. В. Михнян

Фізико-технологічний інститут металів та сплавів
НАН України, Київ

Тел.: (+38044) 424-12-50, e-mail: expo@ptima.kiev.ua

ПАТЕНТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ФТІМС НАН УКРАЇНИ

Системний науковий аналіз властивостей технологій та їх складових, які впливають з їх правової охорони, патентної та ліцензійної ситуації, що склалася щодо них, характеру виробництва продукції є основним змістом патентно-кон'юнктурних досліджень [1].

Такі дослідження активно проводяться у Фізико-технологічному інституті металів та сплавів НАН України (ФТІМС НАН України) підрозділом трансферу технологій та патентування спільно з виконавцями науково-дослідних робіт. Вони є правовим підґрунтям при створенні та розробці технологій та використовуються для визначення доцільності набуття та/або передачі прав на них при трансфері технологій. Така діяльність є наразі дуже актуальною з огляду забезпечення правового захисту інтелектуальної власності інституту та для розвитку інноваційної діяльності, спрямованої на розробку та комерціалізацію наукомістких розробок. Результати роботи, зокрема у вигляді звітів про патентно-кон'юнктурні дослідження, використовуються при розробці техніко-економічних обґрунтувань, технічних завдань, стандартів, при виконанні договірної тематики та реалізації зовнішньоекономічної діяльності інституту.

Науковці інституту проводять дослідження і виконують науково-дослідні роботи в категоріях фундаментальної і прикладної науки. Основними об'єктами винаходів переважно є нові пристрої, матеріали і технологічні процеси (способи) в металургії та ливарному виробництві. Винахідницька діяльність супроводжується науково-організаційною роботою, пов'язаною з використанням науково-інформаційних, науково-технічних ресурсів, засобів наукової комунікації, реалізації інноваційних заходів. Так, фахівці відділу трансферу технологій та патентування сприяють виявленню об'єктів промислової власності, що підлягають правовій охороні, надають рекомендації щодо доцільності їх патентування, обробляють матеріали для одержання охоронних документів. Слід зазначити, що на переважну більшість заявок інституту отримуються позитивні рішення про видачу патентів.

Наразі ФТІМС НАН України є власником більше ніж 250 патентів України на винаходи та корисні моделі. Тривалий час він утримує позиції серед лідерів за кількістю поданих заявок серед установ НАН України.

За даними Державної служби інтелектуальної власності України та Державного підприємства «Інститут промислової власності» в «Переліку наукових організацій галузі «Наука» з найвищою винахідницькою активністю (кількість заявок на винаходи та корисні моделі, поданих за 1-е півріччя 2010-2014 років) ФТІМС НАН України посідав третє місце серед вітчизняних наукових установ та перше – серед установ НАН України [2].

Інститут неодноразово був відзначений за досягнення високих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні та використанні ОІВ за підсумками конкурсу установ НАН України (Постанови Президії НАН України № 119 від 07.07 2010 р., № 99 від 25.04.2012р., № 119 від 21.05.2014р.).

Науковці інституту отримували відзнаки, зокрема звання «Винахідник року Національної академії наук України» присвоєно к.т.н. Слажнєву М.А. (Постанова Президії НАН України № 132 від 13.05.2015 р.); звання «Заслужений винахідник України» присвоєно д.т.н. Мельнику С.Г. (Указ Президента України № 18/2016).

Рішеннями Експертної ради конкурсу «Винахід року» ФТІМС НАН України визначався переможцем в номінаціях «Кращий винахід року у м. Києві та Київській області», зокрема у 2011 році за комплекс винаходу «Спосіб рафінування розплавів фільтруванням» та корисної моделі «Магнітоваговий дозатор дискретної дії для металевих розплавів» (авт. Дубодєлов В.І., Фікссен В.М., Слажнєв М.А., Горшков А.О., Богдан К.С., Моїсеєв Ю.В., Санкін А.О. №№ патентів України 90327, 54799); у 2014 році - за комплекс винаходів «Спосіб рафінування сталі» та «Склад для обробки сталеплавильних шлаків» (авт. Найдєк В.Л., Мельник С.Г., Курпас В.І., Нарівський А.В., Пісмарьов К.Є., Ганжа М.С., Сичевський А.А. №№ патентів України 102945, 97924).

Список літератури

1. Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» // Офіційний вісник України.— 2006.— 18 жовтня (№ 40).

2. Бюлетень «Промислова власність у цифрах» Показники діяльності Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» // Київ. — 2014 — Додаток 3, С. 47.